

**UCHWAŁA Nr /11**  
**Rady Gminy w Drzycim**  
z dnia

w sprawie przyjęcia „Programu Aktywności Lokalnej na 2011-2013 rok”

Na podstawie art. 30 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 roku Nr 142, poz. 1591 z późniejszymi zmianami), w związku z art.110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 z późniejszymi zmianami), uchwala się co następuje:

§ 1. Przyjąć „Program Aktywności Lokalnej na 2011-2013 rok”, który stanowi załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3. Projekt uchwały został skonsultowany z organizacjami pozarządowymi, zgodnie z Uchwałą Nr XXXVII/221/2010 Rady Gminy Drzycim z dnia 7 października 2010r. w sprawie konsultowania projektów aktów prawa miejscowego, a informację z przebiegu konsultacji przedłożono Radzie Gminy wraz z projektem.

§ 4 Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia

**Przewodniczący Rady Gminy**

**Józef Gawrych**

## UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 17 ust. 1, pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 Nr 175, poz.1362 z późn. zm.) do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

Uchwałą Nr XV/93/2008 Rady Gminy w Drzycimiu z dnia 3 czerwca 2008 roku przyjęta została Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Drzycim na lata 2008 - 2013.

Zgodnie z art. 110 ust. 10 ustawy o pomocy społecznej rada gminy biorąc pod uwagę potrzeby w zakresie pomocy społecznej opracowuje i kieruje do wdrożenia lokalne programy pomocy społecznej.

Zgodnie z art. 28 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 roku o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr 227, poz. 1658 z późn. zm.) w ramach programu operacyjnego mogą być prowadzone projekty systemowe polegające na dofinansowaniu zadań określonych w odrębnych przepisach.

Program Operacyjny Kapitał Ludzki w Priorytecie VII dotyczy promocji integracji społecznej. Celem tego priorytetu jest zapewnienie dostępu do zatrudnienia osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym, wykluczonym oraz dyskryminowanym na rynku pracy, a także podwyższenie ich statusu zawodowego i społecznego, poprzez przygotowanie ich do wejścia lub powrotu na rynek pracy.

Beneficjentem projektów systemowych w tym priorytecie jest ośrodek pomocy społecznej, który może realizować projekt poprzez zastosowanie narzędzi: kontraktu socjalnego i programu aktywności lokalnej. Program Aktywności Lokalnej na 2011-2013 rok stanowi część projektu systemowego pt. "Dajmy szansę – czas na aktywność w gminie Drzycim."

Realizacja PAL będzie sfinansowana ze środków na realizację projektu systemowego w ramach ustalonej alokacji przez Instytucję Pośredniczącą II stopnia dla Gminy Drzycim na rok 2011-2013.

Załącznik Nr 1  
do Uchwały nr  
Rady Gminy w Drzycimiu  
z dnia

**PROGRAM AKTYWNOŚCI LOKALNEJ  
DLA GMINY DRZYCIM  
NA LATA 2011-2013**

## I. WPROWADZENIE

Program Aktywności Lokalnej dla miasta i gminy Drzycim wskazuje na problemy związane z funkcjonowaniem społeczności lokalnych i grup społecznych oraz wyznacza kierunki działań, mających na celu poprawienie sytuacji w tym zakresie i określa mechanizmy wzmacniające efektywność zmian.

Przyjęte w Programie Aktywności Lokalnej koncepcje są zgodne z założeniami zawartymi w dokumentach strategicznych, takich jak m.in.:

- Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej,
- Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Drzycim na lata 2008-2013,
- System Profilaktyki i Opieki nad Dzieckiem i Rodziną Gminy Drzycim na lata 2008-2013,
- Strategia Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2020,
- Strategia Rozwoju Kraju na lata 2007 – 2015,
- Narodowa Strategia Integracji Społecznej dla Polski,
- Narodowa Strategia Rozwoju na lata 2007 – 2013,
- Strategia Polityki Społecznej 2007 – 2013,
- Program Operacyjny Kapitał Ludzki na lata 2007 – 2013.

W dokumentach tych zakłada się realizację działań służących rozwojowi społeczno – gospodarczemu kraju, a co za tym idzie podniesienie poziomu i jakości życia obywateli. Ważnym elementem w tym zakresie jest budowanie zintegrowanych społeczności, w których każda osoba i rodzina będzie mogła realizować swoje plany i aspiracje życiowe, a w trudnych sytuacjach uzyskiwać niezbędną pomoc i wsparcie ze strony wspólnoty oraz działających w jej ramach instytucji i organizacji. Konieczne zatem jest wspieranie samoorganizacji społeczności lokalnych oraz budowanie i wzmacnianie ich obywatelskiej świadomości. Podkreśla się znaczenie kapitału ludzkiego, czyli zasobu wiedzy, umiejętności i potencjału, w który jest wyposażony każdy człowiek oraz społeczność, jako całość. Dzięki temu podmioty te są zdolne nie tylko do pracy, ale także do wprowadzania zmian w otoczeniu oraz kreowania nowych rozwiązań. Z kapitałem ludzkim ściśle związany jest kapitał społeczny oznaczający zasoby umiejętności, informacji, kultury, wiedzy i kreatywności jednostek oraz związki pomiędzy ludźmi i organizacjami. Kapitał społeczny, jest zatem sumą kapitałów jednostkowych, która powinna być wykorzystana i pomnażana przez wszelkie instytucje oraz jednostki samorządowe.

Kluczowym wyzwaniem jest przeciwdziałanie zjawisku wykluczenia społecznego, które zgodnie z Narodową Strategią Integracji Społecznej oznacza brak lub ograniczenie możliwości uczestnictwa, wpływania i korzystania z podstawowych instytucji publicznych i rynków, które powinny być dostępne dla wszystkich, a w szczególności dla osób ubogich. Są to między innymi: publiczna edukacja, pośrednictwo pracy, ochrona pracy, transport publiczny i publiczny sektor mieszkaniowy, administracja publiczna, sektor pozarządowy i organizacje polityczne, rynek pracy, rynek dóbr konsumenckich, rynek usług telekomunikacyjnych, bankowych, prywatna własność i przedsiębiorczość. Wykluczenie społeczne najprościej mówiąc oznacza wyłączenie z życia społecznego. Jest to zjawisko szczególnie niepokojące w naszym kraju, ponieważ ze względu na sytuację społeczno – ekonomiczną zagraża wielu osobom i grupom społecznym.

Priorytetowe działania przeciwdziałające wykluczeniu społecznemu, zgodnie z wymienionymi powyżej dokumentami, powinny być ukierunkowane na:

- ograniczanie obszarów skrajnego ubóstwa,
- rozbudowywanie świadczeń wspierających aktywność,
- promocje działań prospołecznych,
- wspieranie rozwoju różnych form aktywizacji zawodowej, zdrowotnej, edukacyjnej i społecznej mieszkańców, w tym w szczególności osób korzystających z pomocy społecznej,
- wspieranie lokalnych inicjatyw obywatelskich,
- upowszechnianie kształcenia ustawicznego,
- ułatwienie dostępu do poradnictwa i informacji,
- zwiększenie aktywności lokalnych instytucji i organizacji oraz podejmowanie przez nie współpracy na rzecz rozwiązywania lokalnych problemów (rozwój lokalnych partnerstw),
- wspieranie rozwoju podmiotów gospodarki społecznej.

**„Program Aktywności Lokalnej dla gminy Drzycim na lata 2011-2013” jest niezbędnym dokumentem do realizacji projektów systemowych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Drzycimiu w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki - Priorytet VII-Promocja integracji społecznej, Poddziałanie 7.1.1-Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej.**

## **I. CELE PROGRAMU AKTYWNOŚCI LOKALNEJ**

**Głównym celem** Programu Aktywności Lokalnej jest zwiększenie aktywności mieszkańców gminy, w szczególności grup zagrożonych wykluczeniem społecznym we

wszystkich obszarach życia społecznego, w tym także rynku pracy oraz zwiększenie ich potencjału rozwojowego.

Wśród **celów szczegółowych** należy wymienić:

- zwiększenie wiedzy na temat potrzeb i problemów grup i społeczności,
- zapobieganie marginalizacji osób i rodzin poprzez wyrównywanie szans dla grup marginalizowanych m.in. osób niepełnosprawnych, długotrwale bezrobotnych, młodzieży, która wcześniej zakończyła edukację, czy też była wychowywana poza rodziną biologiczną, osób starszych,
- zmniejszenie obszarów wykluczenia społecznego,
- wypracowanie modelu działań środowiskowych opartych na współdziałaniu różnych instytucji i organizacji oraz mieszkańców,
- prowadzenie działań o charakterze informacyjnym, edukacyjnym, aktywizującym i integracyjnym,
- zwiększenie aktywności mieszkańców oraz ich świadomości obywatelskiej,
- zwiększenie kompetencji społecznych i zawodowych, w szczególności w przypadku osób pozostających poza rynkiem pracy,
- promowanie postaw prospołecznych.

## **II. GRUPY DOCELOWE - ODBIORCY PROGRAM**

Program Aktywności Lokalnej będzie skierowany do:

- poszczególnych społeczności lokalnych, czyli osób mieszkających na pewnej przestrzeni obejmującej obszar gminy: wsi, mieszkańców bloku czy nawet kilku rodzin mieszkających w okolicy. Może to być również środowisko grupy zawodowej lub społecznej.
- osób wykluczonych społecznie oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym i ich otoczenia – czyli różnych grup społecznych, w świetle zdiagnozowanych potrzeb.

## **III. SPOSÓB I METODY REALIZACJI PROGRAMU**

Ze względu na wielość grup i społeczności oraz różnorodność występujących w nich problemów Program będzie realizowany poprzez przygotowywane co roku szczegółowe projekty aktywności lokalnej skierowane do najbardziej potrzebujących grup społecznych. Szczegółowe projekty będą opierały się na opracowanej diagnozie potrzeb i adresowane będą do danej grupy,

społeczności lokalnej, która w danym okresie będzie wymagała wsparcia ze strony Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Drzycimiu.

W ramach programu przewiduje się zastosowanie:

1. **środowiskowej pracy socjalnej** - działania realizowane przez pracownika socjalnego lub inną osobę, mające na celu pomoc osobom i rodzinom w środowisku we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi;
2. **instrumentów aktywnej integracji** – zespół instrumentów o charakterze aktywizacyjnym, z zakresu aktywizacji zawodowej, edukacyjnej, zdrowotnej i społecznej, które zawarte są w zasadach przygotowania, realizacji i rozliczania projektów systemowych Ośrodków Pomocy Społecznej, Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie oraz Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013, w tym praca z rodziną metodą „Konferencja Grupy Rodzinnej”;
3. **działań o charakterze środowiskowym** – inicjatywy integracyjne obejmujące:
  - przygotowanie i wspieranie działań indywidualnych i programów środowiskowych np. spotkania z grupami docelowymi, wydanie publikacji,
  - edukację społeczną i obywatelską, w tym organizowanie spotkań, konsultacji, działań edukacyjnych i debat społecznych mieszkańców,
  - organizowanie i inspirowanie udziału mieszkańców w imprezach i spotkaniach, w szczególności o charakterze integracyjnym, edukacyjnym, kulturalnym, sportowym, ekologicznym czy turystycznym,
  - inne instrumenty działania o charakterze integracyjnym wynikające np. z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, o przeciwdziałaniu narkomanii, rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

#### **IV. ZAKŁADANE REZULTATY**

- Zdiagnozowanie potrzeb i problemów społeczności lokalnych oraz grup, w szczególności zagrożonych wykluczeniem społecznym.
- Wzrost kompetencji i aktywności mieszkańców oraz poziomu ich zaangażowania w życie społeczne, w tym także aktywności na rynku pracy.

- Stworzenie płaszczyzny zaangażowania mieszkańców w proces rozwiązywania indywidualnych i lokalnych problemów.
- Zintegrowanie społeczności lokalnych i grup społecznych.
- Wzrost zaangażowania lokalnych instytucji oraz organizacji i podejmowanie przez nie wspólnych działań na rzecz społeczności lokalnych oraz grup społecznych (lokalne partnerstwa).
- Podwyższenie jakości działań środowiskowych, w tym zainicjowanie nowych form i metod pracy dostosowanych do potrzeb oraz możliwości grup i społeczności.
- Zmiana postaw społeczności lokalnych wobec osób i grup defaworyzowanych.

## **V. REALIZATORZY PROGRAMU AKTYWNOŚCI LOKALNEJ**

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Drzycimiu
- Urząd Gminy w Drzycimiu
- Placówki służby zdrowia, edukacyjne, kulturalne i sportowe
- Organizacje pozarządowe i kościelne
- Inne jednostki organizacyjne i pomocnicze

## **VII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU**

Do podstawowych źródeł finansowania działań podejmowanych w ramach Programu Aktywności Lokalnej należy zaliczyć:

- środki unijne – Program Operacyjny Kapitał Ludzki – projekty systemowe dla ośrodków pomocy społecznej,
- środki własne gminy,
- środki własne podmiotów zaangażowanych w działania w ramach poszczególnych projektów aktywności lokalnej,
- sponsorzy.

## **VIII. ZASADY MONITOROWANIA I EWALUACJI PROGRAMU**

Monitoring i ewaluacja będą prowadzone na bieżąco przez realizatorów Programu Aktywności Lokalnej, które będą realizowane na rzecz konkretnych grup społecznych lub społeczności lokalnych. Celem będzie obserwacja zmian ilościowych i jakościowych, jakie

pojawiają się podczas realizacji działań. W przypadku stwierdzenia jakichkolwiek rozbieżności między założeniami a rezultatami na bieżąco będą dokonywane zmiany w przyjętych założeniach lub metodach pracy. Ponadto będą przygotowywane sprawozdania z działań realizowanych w ramach Programu Aktywności Lokalnej, które zostaną przedstawione w corocznym sprawozdaniu z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Drzycimiu.

Po zakończeniu realizacji Programu Aktywności Lokalnej zostanie przygotowany raport końcowy podsumowujący całość podejmowanych działań. Będzie w nim dokonana ocena zrealizowanych przedsięwzięć oraz rezultatów, jakie one przyniosły. Wskazane zostaną także te metody i formy działań, które powinny być kontynuowane w latach następnych.

Niniejszy dokument został opracowany przez:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Drzycimiu